17 පරාස්ස

සාහිත්‍ය නිර්මාණ පරිශීලනයෙන් ජීවිතවලට එකතු වන මානව අත්දැකීම් අපගේ ජීවිත හැඩ ගස්වා ගැනීමට පිටිවහලක් වෙයි. තැනට සුදුසු ලෙස කටයුතු කිරීමෙන් වාසිදායක තත්ත්වයන් අත්පත් කර ගන්නා ආකාරය මේ නාට්‍ය කොටසින් පැහැදිලි කෙරෙයි.

ඒ. පී. ගුණරත්න මහතාගේ 'රන් කැකිර හා තවත් කතා' නම් කෘතියෙහි ඇතුළත් 'ගමරාල සහ යකා' නම් වූ කතාව ඇසුරෙන් 'පරාස්ස' නාට්‍යය නිෂ්පාදනය කෙරිණි. මෙම නාට්‍යය රචනා කළේ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ ව්‍යාපෘති නිලධාරියකු සහ අධ්‍යක්ෂවරයකු ලෙස සේවය කළ රෝහණ දන්දෙණිය මහතා යි. 1980 දී රනමයුර සම්මානය සහ තවත් සම්මාන පහක් දිනා ගත් මෙම නාට්‍යය අධ්‍යක්ෂණය කළේ විමලරත්න අදිකාරි මහතා ය. සංගීතයෙන් දායක වූයේ විශාරද රෝහණ බැද්දගේ මහතා ය. මෙම නාට්‍යයෙන් කියවෙන්නේ යකුන් බැඳ ගෙන වැඩ ගත් ගැමියකුගේ කතාවකි. මෙම කතාව 'රාස්සයන් කන පරාස්සයා' යනුවෙන් ද හැඳින්වෙයි. 'පරාස්ස' නාට්‍යයේ පස්වන අංකය මෙම පාඩමට ඇතුළත් කර ඇත.

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

කාළගීෂණට පොතේ කවි

සබේ විදානේ : රකුසු මුව ඇති කාළගීෂණ පෙන තුනක් හිස දරාලා
දකුණු අතිනුත් රැගෙන මුගුරක් මහත් ඇස් ඉස් රවාලා
අකුණු හඬ සේ ගසන බෙර පද තාලයට පා තබාලා
විසුණු කරනට නරං වෙත යයි හෙන හූ හඬින් කියාලා

(යක්පති හා පූර්ණක ගමන් තාලයකින් වේදිකාවේ දකුණු කෙළවරට පැමිණෙති. පූර්ණක ගමගෙදර දෙසට ඇඟිල්ල දිගු කොට පහත් ස්වරයෙන්)

පූර්ණක : ආන්න අරක තමයි ගම උන්නැහේගෙ ගෙදර.

කාළගීෂණ : (අඩියක් පස්සට අවුත් චකිත ස්වරයෙන්) ඈ බොල පූර්ණකයො, ගමය ගැන තෝ කියාපු කතා ඇත්ත ද? (කල්පනාකාරීව) කොයි එකටත් තෝත් වර මං එක්කම.

පූර්ණක : මං වගේ නිවටයෙකුත් ඕන ද හාමුදුරුවනේ ඔය වගේ නර පණුවෙක් බරු ගහන්ඩ. තමුන්නාන්සේ අර යක් සභාවේ කිව්ව ඒවායින් එකක් දෙකක් මෙතන දී ම ඇදබෑවා නම් ගමයා ගේත් බිඳගෙන නොහිට ම දුවාවි නේ.

කාළගීෂණ : මගේ ඇඟත් ටිකක් හීතල කර ගෙන එනව වගේ බොල. ඊයේ රෑත් කුඩු පොදකට අහු වුණු හින්ද ද දන්නෙ නෑ. කොයි එකටත් තෝත් මත් ළඟින් ම වරකෝ. බයකට නොවෙයි බොල තොට පෙන්නන්ඩ මං ඌ බරු ගහන හැටි. (යක්පති චකිත බවක් අඟවයි)

පූර්ණක : තමුන්නාන්සේ ඇයි මොක ද මේ වෙවුලනව නේද?

කළගීෂණ : (රවා බලා නිශ්ශබ්ද වන ලෙස සංඥා කොට අඩියක් දෙකක් ඉදිරියට ගොස් නැවතී පසු පස හැරී බලා) වර, වර, තෝ මොක ද ඔතන ගල්ගැහිලා වගේ?

පූර්ණක : (අතින් ඉදිරියට යන ලෙස සංඥා කරයි)

පුරංසිනා : (ගේ ඇතුළේ සිට) ඉර මුදුන් වෙන්ඩත් ආවා. (වේදිකාව ඉදිරියට එමින්) අද මේ මිනිහා මොන යකා හොයන්ඩ ගියා ද මන්දැ? (ආපසු යමින්) ඉර මුදුන් ජාමෙට එයි කට ගොන්නක් බීගෙන. (ගෙට යයි යක්කු බිය වී පිටු පසට යති.)

කාළගීෂණ : කවුද බොල ඒ?

පූර්ණක : (රහසින්) ගම මායියා

කාළභීෂණ : (වේදිකාව ඉදිරියට අවුත් ප්‍රේක්ෂකයන්ට) ගමයාගෙ මායිය මෙහෙම නම් ගමය කොහොමට ඇද්ද? මට නං පේන්නෙ පූර්ණකයා කියපු දේවල් සහතික ඇත්ත වගේ. මේක නම් මාර වසවර්තියෙක් වෙන්ඩ ඕනෑ. මට දැන් ඉස්සරහට යාගන්ඩත් බෑ. පස්සට යා ගන්ඩත් බෑ. මගේ හැකර කට හින්ද තමයි මේ ඔක්කොම නස්පැත්තිය. මං වගේ තකතීරුවෙක්. මේ පූර්ණකයා එක්ක ආවේ නැත්නම් පණ කෙන්ද බේර ගෙන ගිහින් පරම්පරාවේ නම්බුවත් රැක ගෙන මගේ තානාන්තරේත් රැක ගන්ඩ තිබ්බ.

(කල්පනාකාරී විලාසයක් පාමින් හිස වනයි.) කමක් නැහැ. ආපු එක ඔහෙ ඉස්සරහටම යනවා. නැත්නම් භීෂණ පරම්පරාවට ම නව නිග්ගිරහයක්. අනේ හැබෑට ම. මම කාළභීෂණ බව මට ම අමතක වුණා නේ මොනවා වුණත් පූර්ණකයා ඉස්සර කරන් යන එක නුවණට හුරුයි. බැරි වෙලාවත් ගමයා බොටුවට පැන්නොත් පූර්ණකයා බිල්ලට දීලා පණ කෙන්ද බේරගෙන දිව්වැකි. (පූර්ණක දෙසට හැරී) බොල, පූර්ණකයො තෝ බය නැතුව මාත් එක්ක වර. මම කාළභීෂණ බොල කාළභීෂණ. අපි වගේ තෝජෝබල පරාක්‍රමයෙන් යුක්ත නායකයො බිහි වෙලා ඉන්නේ තොපි වගේ ගැත්තො රකින්ඩ බොල.

පූර්ණක : එහෙමයි හාමුදුරුවනේ, එහෙමයි. මං නොදන්නවයැ. අපි වගේ ගැත්තො හැමදාමත් ඉතිං තමුන්නාන්සේලාගේ පිහිටෙන් ම නේ ජීවත් වෙන්නේ.

කාළභීෂණ : ඔව්, ඔව්, තොට නම් බොල හොඳ තීක්ෂණ බුද්ධියක් තියෙන බව පේනව. තෝ ඉස්සර වෙලා ගිහින් බල අර කැණහිල් ගමයා ඉන්නව ද කියලා.

පූර්ණක : මගෙ අම්මෝ හාමුදුරුවනේ, මට නම් ඒක කරන්ඩ බෑ. මං මේ ඇට්ටේරිය ගහමුලට වෙලා ඉන්නං. තමුන්නාන්සේ පරම්පරාවේ තේජසත් ඉහට අරන් බය නැතිව ඉස්සරහට යන්ඩ.

කාළභීෂණ : (පූර්ණක දෙසට රවා බලා) එහෙම නම් තෝ ඔය ඇට්ටේරියා ගහ මුලට වෙලා හිටූ. ඔතනින් හෙල්ලෙන්නෙ එහෙම නෑ. හදිස්සියක් එහෙම වුණොත් තෝ දුවන් වර. (පිටතින් බෙර මාත්‍රයක් ඇසේ. යක්පති බිය පත්ව ඒ මේ අත බලයි)

පූර්ණක : ඔන්න හාමුදුරුවනේ අර වසවර් තී මාරය එනව. (යක්පති සැඟවීමට තැනක් සොයමින් මුළු වේදිකාව පුරා ම දුවගොස් අවසානයේ දී ඇඳ යටට රිංගයි. පූර්ණක ඇට්ටේරියා ගසට මුවා වෙයි. පුංචිරාල ගමන් තාලයකින් වේදිකාවට පිවිසේ)

පුංචිරාල : අද නම් යකෙක් කන්ඩ බඩගිනියි. ගිනි ගහන අව්කාස්ටෙ හූ කීයක නන් දුර ආවා ද? බොලං යෝදියේ, උඹැහැගෙ අඩුක්කුව තාමත් හදනවා ද? ඉරත් හැරිල හෝරා දෙකක් ම ගිහින්.

(පුරංසිනා කුස්සියේ වැඩපළ කරමින් සිටි අයුරු හඟවමින් ගමන් තාලයකට වේදිකාවට එයි.)

පුරංසිනා : ආ උඹැහෙ ආවා ද?

පුංචිරාල : ආවා.

පුරංසිනා : මං හිතුවා කීරාලලාගේ දිහා පැළ වුණා කියලා.

පුංචිරාලඃ උඹහැගෙ ඔය ටකේ නවත්තලා හදපු ඉලව්වක් ඇත්තං මෙහාට ගනිල්ලකො.

පුරංසිනා : උඹැහැගෙ හිතුවා ද උයන එකත් ලේසි වැඩක් කියලා. ගිනි කකා මේ තනි අත් දෙකෙන් ඔක්කොම කරන්ඩ එපා යැ. අනෙක් උන්දැ නම් මොක ද? උදැහැනැක්කේ ඉඳලා මහ බඩ ගෙඩියට රා පුරව පුරවා ඉන්න එකම නේ වැඩේ.

පුංචිරාල : අනේ බං.... උඹැහෙගෙ ඔය ඉවිල්ල, ඕකත් මහ කජ්ජක් ද බොලං?

පුරංසිනා : අපොයි මගේ කට. උඹැහෙගෙ ඔය රා බඩට ඔය හැටි බඩගිනි නං ඕං ඇඳ යට. කැත්ත ආං අතන.

(ගමන් තාලයකින් වේගයෙන් ගේ ඇතුළට යයි.)

පුංචිරාල : මේ යෝදිගෙ අඩුක්කුව නම් කොටා බාන්ඩ වෙන්නේ අද හැන්දෑ ජාමෙට තමයි. එතකල් මට ඉවසතෑකියැ (දොර මුල්ලෙන් කැත්ත ගනී. ඉහළට අල්ලා මුවහත පරීක්ෂා කර බලයි.)

මේ කෙහෙල්මලෙන් පුළුවනෑ යකෙකුගේ නහයක් වත් කපන්ඩ. මලකඩත් කාලා (පුංචිරාල කැත්තේ මුවහත බලයි. ඔහු කැත්තත් රැගෙන නැගිට ගොස් එය ඇඳ යටට දමයි. යක්පති යටි ගිරියෙන් කෑගසමින් නැගිටියි.)

අනේ! බුදු ගමහාමුදුරුවනේ, මාව මරන්ඩ එපා. (යකා වේදිකාවේ වටයක් කැරකේ. පුංචිරාල බියපත්ව පිටුපසට පැන වහා කිසිවක් අවබෝධ වූ විලාසයෙන් හිස වනයි. බියපත් ගතිය යටපත් කර ගෙන තමාටම කතා කරයි.)

පුංචිරාල : මොකා ද බොල මූ? මූ නන් අර නුගේ යකා නෙමෙයි. (යකා පැත්තට එබී) මුගේ හැටියෙන් නං මුං යක්කුංගෙ නායකය වෙන්ඩ ඕනැ. මේකා මොකට ද මෙහාට ආවේ. (කල්පනාකාරී විලාසයක් මූණෙන් පෙන්වයි.) හරි හරි මට තේරුණා. එකත් එකට ම මූ ආවේ මාව මරන්ඩ වෙන්ඩ ඕන. යක්කු හිතනව ඇති මිනිස්සුන්ට කුරක්කං අදින එක නින්දාවක් කියලා. අද නම් මූට අම්ම මුත්ත කාලේ ඉගැන්නුවේ නැති පාඩමක් උගන්නනව. අපේ උන්දැත් දැන ගනීවි මගේ තරම. (ගේ පැත්තට හැරී ප්‍රීතිමත් විලාසයෙන්) බොලං යෝදියේ... බොලං යෝදියේ... මේ මළ යස්සනී කොහාට මකබෑ වෙලා ද මන්ද? බොලං ගෑනියෙ, මෙහාට වරෙල්ලකො.

පුරංසිනා : (ඈත සිට) උඹැහැට තාමත් බැරි වුණා ද ඕක කපා ගන්ඩ? ඕකට මාත් ඕනෑ ද? (වේගයෙන් වේදිකාවට පිවිසෙයි.) කෑ මොර දෙන්නේ නැතුව මෙහාට දියන් ඔය කැත්ත.

කාළහීෂණ : අනේ මාව මරන්ඩ එපා. (පුරංසිනා කාළහීෂණගේ හඬින් තිගැස්සී ඔහු දෙස බලා විස්මිත වෙයි.)

පුරංසිනා : මූ මොක ද? මේකා ද අද කුරක්කං මල්ල ගෙනාවේ?

පුංචිරාල : මෙහෙට වර, මෙහාට එන්ඩයි කිව්වෙ. (කාළහීෂණ වෙවුලමින් සිටී.) තෝ තාමත් ගාටනවා. මගෙ බඩගින්න දැන් ඉහවහ ගිහින්. තොට මම අද...... (මෙසේ කියමින් කැත්ත උලුක් කරයි.) යකා ඈත සිට ම වැඳ වැටේ. පුංචිරාල ගම මහගේ සහ ප්‍රේක්ෂකාගාරය දෙස ආඩම්බරයෙන් බලයි. පුරංසිනා මුහුණ ඉවතට ගනී.)

පුංචිරාල : තෝ කොහේ ඉඳලා ආපු යකෙක් ද?

කාළහීෂණ : අනේ ගම හාමුදුරුවනේ, මම තමයි කාළහීෂණ. මම ආවෙ ඔබතුමාට අනතුරක් කරන්ඩ නොවෙයි. තමුන්නාන්සෙගෙ තේජෝබල පරාක්‍රමය ගැන අහල තමුන්නාන්සේ වගෙ උත්තමයෙක් බැහැ දැකලා මගෙන් කෙරෙන්ඩ ඕනෑ රාජකාරි දැන ගන්ඩයි ආවේ.

(පුංචිරාල ආඩම්බරයෙන් හාත්පස බලයි) තමුන්නැහෙට කුරක්කං මේවර කරන පූර්ණකයා තමුන්නැහෙගෙ පුරාජේරුව කීවාම මට තමුන්නැහෙව දැක ගන්ඩ ලොකු දොළ දුකක් ඇති වුණා.

පුංචිරාල : දොළදුක් ගායවල් හැදෙන්නේ ගෑනුන්ට නෙ බොල! (පුරංසිනා දෙසට හැරී) නේද? (යකාට) තොපේ වරිගෙ නම් පිරිමින්ටත් දොළදුක් ගායවල් හැදෙන පාටයි. හා හා ඒකෙන් කමක් නෑ. කෝ බොල පූර්ණකයා?

කාළහීෂණ : හාමුදුරුවනේ ආන් අර ඇට්ටේරියා ගහට මුවා වෙලා ඉන්නවා. (පුරංසිනා වඩාත් උනන්දු වෙයි. ඇය ප්‍රීතිමත් ගමන් තාලයකින් ඉදිරියට ගොස් එබී බලයි)

පුරංසිනා : ඇත්ත තමයි. අර බලහල්ලකො බලු කුක්කෙක් වගේ හැංගිලා ඉන්න හැටි. එකත් එකට ම මේ මහ එකා එන්ට ඇත්තෙ මොකක් හරි ලොකු මගෝඩියකට.

පුංචිරාල : ඒයි, පූර්ණකය මෙහෙට වර, මෙහෙට වර..... (පූර්ණක හැකිළෙමින් වේදිකාවට එයි.)

පූර්ණක : අනේ බුදු ගම හාමුදුරුවනේ, මගේ අතේ නම් දෝසයක් නෑ. (කාළහීෂණ දෙස බියෙන් මෙන් බලා) මං ඇත්ත ම කියන්නං. මගෙ පණ කෙන්ද යන්තං බේරුවොත් ඇති.

පුරංසිනා : පූර්ණකට මේ වහලෙ යට බයවෙන්ඩ කිසි ම හේතුවක් නෑ. (ගමයා පුරංසිනා දෙසත් පූර්ණක දෙසත් බලයි.)

පුංචිරාල : මං දන්නව තොපි දෙන්න ම ඇවිත් තියෙන්නෙ ලොකු අංචියක් අදින්ඩ බව. තොපි දන්නව ද බොලව් මං කවුද කියලා? තොපේ ඉහේ ඉඳන් පට්ට ගහනවා. කියාපියවු ඇත්ත.

පූර්ණක : අනේ බුදු ගම හාමුදුරුවනේ. මම මේ කිසි දේකට සම්බන්ද නෑ.

පුංචිරාල : සම්බන්ද නෑ. මත් දන්නව තොගෙ සම්බන්දයක් නැති හැටි. කියාපිය. කියාපිය තොට කියන්ඩ තියෙන දේවල්.

පූර්ණක : මේන් මේ කාළහීෂණ උන්නාන්සේ තමයි මේ ඔක්කොටම වැරදිකාරයා. මං තමුන්නැහෙට කුරක්කං රාජකාරිය කරන එක මුළු යක් වරිගෙට ම නින්දාවක් කියල මුන්නාන්සේ තමයි නිකං නිස්කාරණේ ගෝරණාඩු කළේ. තමුන්නැහේ ඉන්න ඉසව්ව පෙන්නුවේ නැත්නම් මාවත් මරනවා කියලා මෙතන්ඩ ඇදගෙන ආවේ මේ කාළහීෂණ උන්නාන්සේ තමයි.

පුරංසිනා : මං කිව්වෙ, මං කිව්වෙ හූනා කියන්න වගේ මූ ඇවිත් තියෙන්නෙ නම් ලොකු මගෝඩියකට බව.

පුංචිරාල : හැබෑද බොල, තෝ මාව මරන්ඩ ද ආවේ? (පූර්ණකට කාළහීෂණ පෙන්වා) අල්ලපිය, අල්ලපිය මේකා, මං අද මූ කැලි කැලිවලට පෙති ගහනවා. (යක්පති හූවක් කියා ගෙන වැඳ වැටේ.)

කාළහීෂණ : අනේ බුදු ගම හාමුදුරුවනේ, මාව මරන්ඩ එපා. මගේ පණ කෙන්ද රැක ගෙන යන්ඩ ඉඩ අරින්ඩ. වෙසමුණි උන්නාන්සෙ පල්ල මං හැම පෝයට ම වී මලු පහ ගානෙ ගෙනත් දෙන්නං.

පුංචිරාල : (ප්‍රේක්ෂකයන්ට) මං කිව්වේ, කිරිගහට ඇන්නා වගෙ, මුං ඇවිත් තියෙන්නෙ මාව මරන්ඩ කියලා. මගේ අම්මෝ මතක් වෙන කොටත්, ඇගේ ලේ වතුර වෙනවා, මාරයගෙ කටින් බේරිලා තියෙන්නේ අනූනවයෙන්. අයියනායක දෙයියො බැලුවා. මුගේ යෝජනාව නම් නරක නෑ. හැම පෝයකට ම වී මලු පහක්. මටයි, පුරංසිනාටයි රජ ගෙදර පරවියො වගෙ හිටියැකි මැරෙනකන්. (ප්‍රේක්ෂකයන්ට යකුන් පෙන්වා) මුං හිතන්නේ මිනිස්සු කියන්නේ මහ නෝංජල්ලු කියලා. මුං දන්නේ නෑ නරයන්ගෙ තරම. (පුංචිරාල යකුන් අමතා) මම තොපි දෙන්නා මරන්නෑ. අදට සමාව දෙනවා. (කාළහීෂණට) හැම පෝයකට ම සැරයක් තෝ වී මලු පහයි. (පූර්ණක ළඟට ගොස් රවා බලා) තෝ, තෝ කුරක්කං මලු පහයි. තොපිලා මගෙ වචනෙ වැරැද්දුවොත් දැන ගනියවු. තොපිලට කරන දේ. අපේ ගෝඨයිම්බර යෝධයා උඩ පැනලා වම් පයේ සුළැඟිල්ලෙන් ගහපු පාර තොපේ මහසෝනගෙ ඔළු ගෙඩිය අට ඉස්බක් දුර ගිහින් වැටුණා තොපිට මතක ද? මේ පුංචිරාල ගෝඨයිම්බරටත් වැඩිය ලොක්කෙක්. තොපේ කඳ බඩ මහත් උණාට තොපි දැන ගනියවු තොපිට වැඩිය මනුස්සයා බලගතුයි කියලා. දුවපියවු යන්ඩ මගෙ දැහැට නො පෙනී.

(යකුන් බියපත්ව වේගවත් විසුළු ගමනකින් රංග භූමියෙන් බැස දුවති. ඒ දෙස බලා සිනා පහළ කොට, පුරංසිනා හා පුංචිරාල ප්‍රීතිමත් නැටුමකින් රංග භූමියෙන් පිට වෙති.)

පුංචිරාල හා පුරංසිනා නටා කියන කවි

පුරංසිනා :
එගොඩ මෙගොඩ ගම වට කළ පට්ටන්දර නැවතුණා
ඉහළ පහළ සිත වට කොට මල් යායක් පීදුණා

පිරිස :
තෙන නඟ තෙන තෙන ....//

පුංචිරාල :
අතන මෙතන කින්ද මන්ද රණ්ඩු දබර කම්මුතුයි
අහක හෙළන ආලවන්ත අඟර දඟර උල්පතයි

පිරිස :
තෙන නඟ තෙන තෙන ....//

පුරංසිනා :
වීයි කුරහනුයි අටුවට කොහෙන් ලැබෙන්නේ
අපට බැඳුණ නිවට යකුන් ගෙනැවිත් දෙන්නේ
මිං මත්තට නැහැ කාටත් ඔළුව නමන්නේ
මිං මත්තට නැහැ කාටත් ඔළුව නමන්නේ

පිරිස : තෙන නඟ තෙන තෙන ....//

පුංචිරාල : මහ නිලමෙයි මහ මැණිකෙයි එකට ගැළපෙතා
අපේ ගෙටත් කිරි ඉතිරෙයි දොන්ත තකිටතා
දොන්ත තකිට දොන්ත තකිට දොන්ත තකිටතා
දොන්ත තකිට දොන්ත තකිට දොන්ත තකිටතා

පිරිස : දොන්ත තකිට දොන්ත තකිට දොන්ත තකිටතා
දොන්ත තකිට දොන්ත තකිට දොන්ත තකිටතා .... //

නාටකය අවසන් කරන කවි

සබේ විදානේ : ඉර සඳ තාරකා ගස්වැල් අදහන්නේ
යකු බූ පියස් ගහ බල දොස් විමසන්නේ
නැකතින් තොරව නෑ කිසිවක් අරඹන්නේ
මිසදිටු දොසින් සිත පුරවා ගෙන ඉන්නේ

(අනංග කෝලම සම්බන්ධ වෙයි)

නැණ බල උපා එඩි සිත් ලත් මිනිසුන්ගේ
තෙද බල එකෙක් ඉඳ හිට ලොව මතු වෙන්නේ
වෙර ඇති මිනිස් සිත තුන් ලොව ජයගන්නේ
තැන සරි නුවණ අඳුරට පහනක් වැන්නේ

(සියල්ලෝ ම කියා අවසන් කරන සෙත් කවිය)

දහස් දොසින් පිරුණු දනගෙ
සිත් දොම්නස් වින කපන්න
එපස්වා, මෙපස්වා - දහස් කල් රකිත්වා
මෙන්න අපේ සෙත් ශාන්ති//

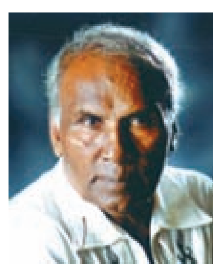

රෝහණ දන්දෙණිය

අවබෝධය

1. මේ නාට්‍යයේ දැක්වෙන චරිත නම් කරන්න.
2. කාළහීෂණ ගම ගෙදරට පැමිණෙන්නේ ඇයි?
3. පුංචිරාල හමු වීම සඳහා කාළහීෂණ පැමිණිය ද ඔහුගේ සිතෙහි බියක්, චකිතයක් පවතින බව හෙළි වන අවස්ථා මොනවා ද?
4. පුරංසිනා පුංචිරාලගේ බඩගින්න නිවන්නට යමක් සඟවා තිබුණේ කොහේ ද?
5. පුංචිරාලටත් පුරංසිනාටත් අත් වූ වාසිදායක තත්ත්වය පැහැදිලි කරන්න.

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. නාට්‍යයේ ඇතුළත්ව ඇති පහත සඳහන් යෙදුම්වල අර්ථය ලියන්න.

- නර පණුවෙක්
- බරු ගහනවා
- ගම මායියා
- තානාන්තරේ
- බොටුව
- අව් කාස්ටෙ
- පැළ වුණා
- අඩුක්කුව
- මකබෑ වෙලා
- ගාටනවා
- පුරාජේරුව
- වරිගෙ
- මගෝඩිය
- පණ කෙන්ද
- නිස්කාරණේ
- ඉසව්ව
- ඇද බෑවා
- නස්පැත්තිය
- තකතීරුවෙක්
- නිග්ගිරහයක්
- බිල්ලට දීලා
- ඉරත් හැරිලා
- මහ කජ්ජක් ද?
- කොටා බාන්ඩ
- මොර දෙනවා
- බැහැ දැකලා
- දොළ දුක් ගාය
- මුවා වෙලා
- දෝසයක්
- අංචියක්
- ගෝරනාඩු
- නෝංජල්ලු

2. පාඩම ඇසුරෙන් පිළිතුරු ලියන්න.

   i. කුමකින් කුමක් වේ දෝ යි ඔබේ සිත කුතුහලයෙන් පිරුණු අවස්ථා මොනවා දැයි පැහැදිලි කරන්න.
   ii. එක් එක් චරිතයට ලබා දී ඇති රංග විධාන එක බැගින් ලියා දක්වන්න.
   iii. එළිමහන් පන්තියක් ඉදිරියේ නියමිත කොටස රඟ දක්වන්න.

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

අපිත් නාට්‍යයක් රචනා කරමු

ඔබ කුඩා කාලයේ කළ රඟපෑමක් සිහියට නගා ගන්න. සෙල්ලම් ගෙයක් සාදා එහි මව හෝ පියා හෝ ඔබ වන්නට ඇත; අත්තම්මා හෝ අත්තා හෝ වී ඒ චරිතවලට පණ පොවන්නට ඇත; වෛද්‍යවරියක වී රෝගීන් සුවපත් කරන්නට ඇත; ගුරුතුමියක වී සිසුන්ට අකුරු උගන්වන්නට ඇත. මේ ක්‍රීඩා ආශ්‍රයෙන් ගොඩනැගුණු නාට්‍යවල රඟ පෑමට ඒ ඒ චරිතවලට අදාළ දෙබස්, සංවාද ඔබ ම නිර්මාණය කර ගන්නට ඇත.

වේදිකා නාට්‍ය, වීදි නාට්‍ය, ගුවන්විදුලි නාට්‍ය, රූපවාහිනී නාට්‍ය ආදි වශයෙන් විවිධ නාට්‍ය රස විඳින්නට අපට අවස්ථාව ලැබේ. නාට්‍යයක දී විවිධ වෙස් ගැන්වීම් විශේෂ ඇඳුම් පැළඳුම් භාවිත කෙරෙයි; විවිධ සංගීත භාණ්ඩ යොදාගනිමින් සංගීතය හා ගායනා ඉදිරිපත් කෙරෙයි; වේදිකාව අවශ්‍ය ලෙස සැරසෙයි; වචන උච්චාරණය කිරීමේ දී විශේෂ ලෙස හඬ පාලනය කිරීම් දක්නට ලැබෙයි; මුහුණෙන් හා ශරීර අවයව මගින් හැඟීම් ප්‍රකාශ කෙරෙයි. මේ සියල්ල එක්තැන් වූ විට වේදිකාව මත නාට්‍යයක් රංගනය වෙයි.

සිදු වූ දේ අපි දනිමු. එය සිදු වූයේ කෙසේ දැයි දැන ගැනීමට අපි නාට්‍යය බලන්නට යමු. ගමරාල සහ යකා හෙවත් රාස්සයන් කන පරාස්සයා ජන කතාව ජනයා අතර ප්‍රචලිත ය. පරාස්ස නාට්‍යය බලන්නට යන්නේ මේ සිදුවීම සිදු වූ ආකාරය දැක ගැනීම සඳහා ය.

නාට්‍යයක් රචනා කිරීම සඳහා තෝරා ගන්නා කතාව සම්පූර්ණයෙන් ම වේදිකාවේ රඟ දැක්විය නො හැකි ය; සියලු සිදුවීම් නාට්‍යයේ පිටපතට ඇතුළත් කළ නො හැකි ය. ඒ කතාව තුළ ඇති නාට්‍යයට උචිත අවස්ථා තෝරා ගත යුතු ය. ප්‍රේක්ෂකයාගේ හෙවත් නරඹන්නාගේ සිත කුතුහලයෙන් පිරෙන අවස්ථා තෝරා ගත යුතු ය. කුමකින් කුමක් වේ දෝ' යි සිතා ගත නොහැකි වන අවස්ථා නරඹන්නාගේ සිත කුතුහලයෙන් පුරවයි. එවැනි අවස්ථා එක් තැන් කොට නාට්‍යයක් රචනා කළ යුතු යි.

නාට්‍යයේ එන චරිතවලට ගැළපෙන වචන යෙදීමට ඔබ සැලකිලිමත් විය යුතු ය. පරාස්ස නාට්‍යයේ ඒ ඒ චරිත ගොඩ නගා ඇත්තේ නුවර කලාවිය ප්‍රදේශයේ ගැමි වහර ඇසුරු කර ගෙන යි. ඒ ඒ චරිතවලට උචිත ලෙස භාෂාව භාවිත කර තිබීම නිසා නාට්‍යය රසවත් වෙයි. ඔබ නාට්‍යයක් රචනා කරන විට භාෂාව ගැන සැලකිලිමත් විය යුතු යි.

සංවාද ලිවීමේ දී අදාළ විරාම ලකුණු නිවැරදිව යෙදීම ද අත්‍යවශ්‍ය ය. දෙබස් උච්චාරණයේ දී හඬ පාලනය කළ යුතු ආකාරය හා නළුවා හෝ නිළිය හෝ කරන ප්‍රකාශ නරඹන්නාට අවධාරණය කරන ආකාරය පිළිබඳව අවබෝධය ලබා දෙන්නේ 'විරාම ලකුණු' මගිනි.

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

එමෙන් ම නළුනිළියන්ට රංගනයේ දී අවශ්‍ය උපදෙස් හෙවත් ‘රංග විධාන’ ඒ ඒ අවස්ථාවේ ඒ ඒ සංවාද යටින් වරහන් තුළ සටහන් කළ යුතුයි. පරාස්ස නාට්‍යයේ ද මෙලෙස රංග විධාන සටහන් කර ඇති ආකාරය බලන්න. නාට්‍යයක් රචනා කිරීමේ දී ඉතා වැදගත් කරුණක් ලෙස මේ රංග විධාන ගැන මතකයේ තබා ගත යුතු යි.

නාට්‍යයක පිටපත හඳුන්වන්නේ ‘නාට්‍ය පෙළ’ යනුවෙනි. නාට්‍ය පෙළ රචනා කිරීමට බෙහෝ දේ දැන ගත යුතු බව ඔබට පැහැදිලි වනු ඇත. නාට්‍ය රචකයා නාට්‍ය රචනය සඳහා සුදුසු කතාවක් තෝරා ගනියි. ඒ සඳහා පොතපත කියවිය යුතු යි. ජන කතා, ජාතක කතා, සුරාංගනා කතා, උපමා කතා ඇසුරෙන් ලිය වුණු නාට්‍ය බොහෝ ය. එබඳු කතා මෙන් ම නාට්‍ය රචකයාගේ පරිකල්පනය මෙහෙයවා නිර්මාණය කළ කතාවක් ද නාට්‍යයට පදනම් කර ගත හැකි ය. ජන කතා, ජාතක කතා හෝ සුරංගනා කතා පදනම් කර ගත් නරි බෑනා, එලොව ගිහින් මෙලොව ආවා, රත්තරන්, කාලගෝල, හිම කුමාරි වැනි නාට්‍ය ඔබ නරඹා හෝ කියවා හෝ ඇත. ඔබටත් එවැනි කතාවක් ඇසුරෙන් නාට්‍යයක් රචනා කළ හැකි යි. ඒ සඳහා උත්සාහ කරන්න. ඔබ ලියන නාට්‍යයේ රසවත් බවත් ජීවිතයට වැදගත් වන උපදේශයකුත් ඇතුළත් කරන්නට වග බලා ගන්න. සාහිත්‍ය නිර්මාණයකින් මේ කාර්ය දෙක ම සිදු විය යුතු යි. ඒ බව සිත්හි තබා ගෙන නාට්‍ය පිටපත් රචනා කර ඒවා අන් අයගේ වින්දනය පිණිස රඟ දක්වන්න.

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. පහත සඳහන් වන්නේ මුනිදාස කුමාරතුංග මහතාගේ පද්‍ය නිර්මාණයකි. ඒ ඇසුරෙන් රසවත් නාට්‍යයක් රචනා කරන්න.

දවසක් රා ටිකක්
ලැබ බී මත් ව මීයෙක්
බළලා වී මතක්
මෙසේ කීයේ උඩඟු වදනක්

"බළලකු ඉතින් මට
අසු වුණ හොතින් විගසට
කඩා උඟු දෙකකට
දමමි ඇදලා කහළ ගොඩකට"

"ළමයෙක් ඒ දෙසා
හැඬී බළලකු විලසා
මීයා ඒ අසා
වසා ගෙන ඇස් කීය මෙබසා"

"පින් සිදු වෙයි අනේ
මගේ හාමුදුරුවනේ
මා නොමැරුව මැනේ
වඳිමි අත් දෙක තබා මුදුනේ"

තම තරම දැන ගෙන
නො පැවතුණ හොත් සැම තැන
මීයාට වූ මෙන
බියයි වන්නේ නො සිතු විලසින

ශික්ෂා මාර්ගය

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. ඔබ දන්නා ජන කතාවක් ඇසුරෙන් නාට්‍ය පිටපතක් රචනා කරන්න.
2. විවිධ නාට්‍ය පිටපත් කියවා රස විඳ ඒවා ගොනු කර පොතක් සකස් කරන්න.
3. සාහිත්‍ය සමිතිය ඉදිරියේ ඔබ නිර්මාණය කරන නාට්‍යයක් රඟ දක්වන්න.